

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
протокол № 01
від 30.08.2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Ірина ТОПЧІЙ

Наказ № 109/2

Від 01.09.2023 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**

Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка

на 2023-2024 навчальний рік



УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки України
ЧЕРКАСЬКА ГІМНАЗІЯ №9 ім. О.М. ЛУЦЕНКА
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

Від 01.09.2023 р.

№ 109/2

Про затвердження освітньої програми для 1 – 11 класів на 2023-2024 навчальний рік

На підставі рішення педагогічної ради гімназії (протокол № 01 від 30.08.2023) та з метою розробки єдиного комплексу освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом для досягнення учнями результатів навчання

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити освітню програму для 1–11-х класів Черкаської гімназії № 9 ім. О.М. Луценка, що додається.
2. Заступникам директора з навчально-виховної роботи: Валовенку О.О., Годкевич Л.В., Захарчуку В.В., Шевченко З.В., Чумаку А.І., Крату А.В.:
 - 2.1. Забезпечити необхідні умови для реалізації освітньої програми закладу.
 - 2.2. Ввести освітню програму в дію з 01 вересня 2023 року.
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор гімназії



Ірина ТОПЧІЙ

З наказом ознайомлені:

Валовенко О.О.

Годкевич Л.В.

Захарчук В.В.

Шевченко З.В.

Чумак А.І.

Крат А.В.

ЗМІСТ

Розділ I. Загальні відомості.

- 1.1. Призначення гімназії та засіб її реалізації.
- 1.2. Цілі та задачі освітньої діяльності гімназії.

Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою.

Розділ III. Освітня програма та її реалізація.

- 3.1. Освітня програма початкової школи.
- 3.2. Освітня програма базової середньої освіти.
- 3.3. Освітня програма професійної середньої освіти.

Розділ IV. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ V. Опис інструментарію оцінювання.

Розділ VI. Якість проведення навчальних занять.

Додатки 1-27. Навчальні плани

Додаток 28. Перелік навчальних програм та модельних навчальних програм.

Додаток 29. Анотований перелік курсів за вибором та факультативів до навчального плану Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області на 2023-2024 навчальний рік.

Розділ І.

1.1. Призначення гімназії та засіб її реалізації.

Черкаська гімназія №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області у своїй діяльності в 2023-2024 навчальному році реалізує «Стратегію розвитку Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області на 2021-2025 роки», місію та візію гімназії на основі цінностей дитиноцентризму, довіри, інтелекту, толерантності, відповідальності, партнерства і взаємодії, безпеки та комфорту дитини.

Призначення гімназії полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону гімназії, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (якщо вона відрізняється від державної) та іноземними мовами;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки та технологій;
- екологічна компетентність;
- культурна компетентність;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Основним засобом реалізації призначення гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- ☐ уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд, надання можливості вибору профілю навчання;
- ☐ поглиблене вивчення окремих предметів, вибір темпу засвоєння навчального матеріалу, різних видів навчальної діяльності;
- ☐ при необхідності використання дистанційної форми здобуття загальної середньої освіти або застосування технологій дистанційного навчання під час освітнього процесу;
- ☐ оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та пізнавальної діяльності;
- ☐ класи роздільного навчання у початковій школі (класи кадетів та паняночок), модульна організація навчання.
- ☐ надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги

до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Заклад загальної середньої освіти комунальної форми власності Черкаська гімназія №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області здійснює планування своєї діяльності на підставі:

Конституції України.

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших.

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №728 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення ***Концепції*** реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «***Нова українська школа***» на період до 2029 року»;

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (в 1 - 4 класах) - Державного стандарту початкової освіти затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87 (зі змінами внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688);

на рівні базової середньої освіти: в 5-6 та пілотних 7-А та 7-Є класах - Державного стандарту базової середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 972 від 30.08.2022); в 7-9 класах - Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392 постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 143 від 26.02.2020) Втрата чинності, відбудеться 01.09.2026.

на рівні профільної середньої освіти (в 10 - 11/12 класах) - Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392 1392 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 143 від 26.02.2020);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти -
на рівні початкової освіти:

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

на рівні базової середньої освіти: у 5-6, 7-А та 7-Є класах - Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235),

у 7 - 9 класах - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);

на рівні профільної середньої освіти - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами);

Наказів Міністерства освіти і науки України:

від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,

від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

від 02.04.2021 року №406 «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти».

від 03.08.2022 року №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»

Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;

Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 №

8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Для класів, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Наказ МОН України від 29.06.2021 р. № 734 «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» на червень 2021 – грудень 2030 роки»;

Наказ МОН України від 03.02.2021 № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року № 1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

Наказ МОН України від 01 серпня 2022 № 683 «Про завершення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів загальної

середньої освіти за 2016-2022 роки та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 №140» (для 7-11-х класів, що працюють за Проєктом);

Накази Державної служби якості освіти від 30 серпня 2022 року № 01-10/82 «Про початок проведення експертизи освітніх програм», від 3 серпня 2022 р. №01-10/86 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптивний цикл (5-6 класи)» (для 5-6-х класів, що працюють за Проєктом), від 09 червня 2023 року № 01-10/130 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (для 1-4 класів, що працюють за Проєктом)

Листів Міністерства освіти і науки України:

Від 16.08.2023 року №1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»

від 11.08.2023 року №1/11938-23 «Щодо особливостей організації освітнього процесу у 7-9 х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа».

Статуту гімназії, що забезпечує одержання учнями загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

1.2. Цілі та задачі освітнього процесу.

На кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю випусника авторської школи «Гімназія успішного українця», призначенням і місцем гімназії в освітньому просторі міста, району, мікрорайону.

Опис "моделі" випусника Гімназії успішного українця

Модель випусника **Черкаської Гімназії успішного українця** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник гімназії має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних стандартів базової освіти, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої

громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Цілі та задачі освітнього процесу гімназії

Перед гімназією поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;

7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази гімназії.

Розділ II

Вимоги до осіб , які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, розпочинають здобуття профільної середньої освіти за цією програмою цього ж навчального року.

Зарахування учнів до проектного класу (**науково-педагогічний проект «Інтелект України»**) відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті розпочинається, як правило, із шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного року виповнилося сім років, можуть навчатися в проєктних класах цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти в Проєкті з іншого віку (Закон України «Про освіту» ст.12). До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти в Проєкті допускаються переважно учні, які здобули початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1-2х класах Проєкту.

Зарахування (переведення) учнів до проєктного класу відбувається до чинного законодавства.

Навчання за програмою можуть розпочати (продовжити) учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5-6 класи) в Проєкті допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту в Проєкті.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової школи учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року №762 (із змінами), зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369), або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму

здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року №955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314) упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти пункт 4 абзац 2) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

Розділ III

Освітня програма та її реалізація

Освітня програма гімназії розрахована на 5-ти денний робочий тиждень. Навчальні заняття у гімназії починаються о 8 годині. Тривалість уроків (мінімодулів) у 1-х класах – 35 хвилин (додатковий мінімодуль 1 раз на тиждень), у 2 - 4-х класах 40 хвилин (2 рази на місяць), 5 -11 класи 3 по 30 хвилин. Гімназія працює в дві зміни. Для учнів 1-3 класів організовано групи подовженого дня. Загальний обсяг навчального навантаження на учня відповідає санітарно-гігієнічним нормам, установленим Міністерством охорони здоров'я України. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на учнів.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) клас

ділитися на групи під час вивчення іноземної мови за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Мова навчання – українська.

У 2023/2024 навчальному році у закладі загальної середньої освіти Черкаська гімназія №9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради Черкаської області функціонуватиме 57 класів, у яких навчатиметься 1734 учнів.

Відповідно до статті 10 п.3 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №728 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», 2023/2024 навчальний рік розпочинається у День знань – 01 вересня 2023 року і закінчується не пізніше 28 червня 2024 року. Триває не менше 175 навчальних днів. Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше 30 календарних днів.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з департаментом освіти та гуманітарної політики можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

3.1. Освітня програма початкової школи.

Освітня програма початкової школи Черкаської гімназії №9 ім.О.М.Луценка Черкаської міської ради Черкаської області сформована на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти I-III ступенів, постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження державного стандарту початкової освіти» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-

4 класів закладів загальної середньої освіти», листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України».

Освітня програма вводиться в дію з 2023-2024 н.р., передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Кількість учнів початкової школи - 712 учнів, 24 класи.

Структура, логіка та зміст освітніх програм відповідає Типовим навчальним планам, затвердженим наказами Міністерства освіти і науки України.

Освітня програма для початкової школи (за Типовою освітньою програмою під керівництвом Р.Б.Шияна) цикл І (1-2 класи), цикл ІІ (3-4 класи)

Початкова освіта здобувається протягом чотирьох років. Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 роки навчання).

У першому циклі (1-2 класи) освітній процес організовується із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі та з переважанням ігрових методів. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях та обумовлюють формування ставлення до них.

Освітню програму для учнів початкової школи укладено за освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова) (МОВ)

Іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Освітня програма для 1-4 класів початкової школи Черкаської гімназії №9 ім. О.М.Луценка Черкаської міської ради:

- визначає загальний обсяг навчального навантаження першого циклу початкової освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- містить навчальний план (**ДОДАТОК 1-8**)
- містить опис форм організації освітнього процесу та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- визначає інструментарій вимірювання результатів навчання здобувачів освіти;
- визначає вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження першого циклу початкової освіти (1-2 роки навчання) складає: для учнів 1 класу – 23 години/тиждень (805 годин/рік), для учнів 2 класу – 25 годин/тиждень (875 годин/рік). Його розподіл між освітніми галузями за роками навчання окреслено у навчальному плані для 1-2-х класів (**ДОДАТОК 1,3**).

Навчальний план ґрунтується на Типовому навчальному плані для 1-2 класів початкової школи з українською мовою навчання Типової освітньої програми. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за

роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні.

Навчальний план має інваріантний і варіативний складники. *Інваріантний складник* є обов'язковим для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форми власності. *Варіативний складник* навчального плану розподіляється закладом загальної середньої освіти самостійно.

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета (інтегрованого курсу) та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі. Перелік модельних навчальних програм, за якими працює заклад, представлено у **додатку 28**.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі, проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними аспектами організації освітнього процесу та його планування є:

- навчальні завдання і час на їхнє виконання визначаються відповідно до (із урахуванням) індивідуальних особливостей школярів;
- навчальний матеріал інтегрується в змісті споріднених предметів або вводиться до складу предметів у вигляді модулів;
- здійснюється тематичне навчання (1 клас: 33 теми – щотижня нова тема; 2 клас: 9 тем – щомісяця нова тема);
- обсяг домашніх завдань обмежено (домашні завдання з 2 класу), змінено формат;
- навчання організовується через діяльність, ігрові методи як у класі, так і

поза його межами;

- учитель має свободу вибору (створення) навчальних програм у межах стандарту освіти;
- здійснюється описове формувальне оцінювання, традиційних оцінок немає; найважливіше завдання вчителя – підтримувати в кожному учневі впевненість і мотивацію до пізнання.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, програмою визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах І циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань та формування умінь, уявлень через досвід практичної діяльності.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Оцінювання у першому класі має формувальний характер, відповідно наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти». Тому усі педагоги 1-их класів оцінювання мають здійснювати вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учня до самоконтролю і самооцінювання. Слід учителям орієнтуватися на спостереження за навчальним поступом кожного учня. Воно розпочинається з перших днів

навчання у школі і триває постійно. Невід’ємним складником оцінювальної діяльності є вироблення в учнів здатності самостійно оцінювати власний прогрес. Для організації самоконтролю учителі 1-2-х класів мають використовувати різноманітні листки самооцінювання, оформлені у цікавий для дітей спосіб. Здійснення зворотного зв’язку з учнями в процесі оцінювання кожної виконаної роботи учителі орієнтуватимуть їх на успіх, підтримуватимуть й надихатимуть на саморозвиток і вдосконалення. Таким чином виявляється формувальний характер контролю та оцінювання особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей. Облік результатів оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксуватиметься учителями у свідоцтві досягнень. Освітня галузь «Мовно-літературна» реалізується в навчальних предметах «Українська мова», «Іноземна мова» та інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Вивчення української мови в 1-х класах передбачає часовий розподіл програмового матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 годин на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 години на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Освітня галузь «Математична» реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3 години на 6 тиждень) та включення програмового змісту з математики в інтегрований курс «Я досліджую світ», де на математику відводиться 1 година на тиждень. Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров’язбережувальна», «Громадянська та історична», «Інформатична», «Технологічна» представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ».

Навчання у 3-4 класі класі (**ДОДАТОК 5,7**) відзначається переходом до другого циклу початкової освіти — основного, що передбачає певні зміни у підходах до навчання, виховання та розвитку учнів, оцінювання їхніх навчальних досягнень. У той же час в організації освітнього процесу в 3 класі зберігається наступність з попереднім циклом навчання: проводяться ранкові зустрічі,

реалізується інтегрований підхід до організації змісту навчання, застосовується формувальне та підсумкове оцінювання навчальних досягнень учнів із використанням компетентнісних завдань.

У 3-4 класах застосовується інтегрований підхід до організації освітнього процесу, що передбачає інтеграцію змісту та видів діяльності різних освітніх галузей навколо тем та проблемних питань природничого та соціокультурного змісту. Середня тривалість вивчення однієї теми дорівнює одному місяцю. Теми, що пропонуються для вивчення учнями протягом навчального року, враховують очікувані результати навчання, окреслені в модельних навчальних програмах, та дослідницькі інтереси дітей. Проведення ранкових зустрічей організується в освітньому процесі на початку навчального дня перед першим уроком або на початку першого уроку, незалежно від розкладу навчальних занять.

Домашні завдання мають диференційований характер і пропонуються учням із метою самовдосконалення з урахуванням результатів формувального оцінювання. Можливим варіантом домашнього завдання може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, інтерв'ю батьків тощо. Також учитель може використовувати модель навчання «Перевернутий клас», коли учням пропонується вдома переглянути навчальні відеоматеріали або інформаційні ресурси для опрацювання нового навчального матеріалу чи закріплення вивченого. Натомість у класі вчитель пропонує учням виконати практичні завдання до тієї теми, яку вони засвоїли вдома. Пріоритетними методами навчання у 3-4-х класах є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Відповідно, дослідницька, творча, пошукова, проектна види діяльності мають стати основними видами діяльності учнів у процесі навчання. Ігрові методи навчання мають бути присутніми в інструментарії вчителя, проте не домінувати; серед видів ігор рекомендовано застосовувати дидактичні, ділові, ігри-стратегії тощо.

Планування процесу навчання здійснюється вчителем у довільній формі на основі типових освітніх та модельних навчальних програм, що конкретизують навчальний зміст та розподіл конкретних очікуваних результатів навчання.

Учитель може застосовувати розроблені авторськими колективами модельні навчальні програми, створювати на їх основі власні навчальні програми. Учитель може змінювати модельні навчальні програми у частині порядку вивчення пропонованого змісту, формулювання тем та проблемних питань, відображуючи це у календарно-тематичному плані.

Модельні навчальні програми мають таку орієнтовну структуру: тема або назва змістовної лінії, її короткий опис, проблемні питання, опис діяльності учнів, очікувані результати, інструмент оцінювання. Реалізація змісту мовно - літературної освітньої галузі у 3-4-х класах відбувається таким чином. Українська мова та література вивчається інтегровано, при цьому 5 годин відводиться на вивчення інтегрованого курсу «Українська мова», 2 години відводиться на вивчення «Української мови» у складі інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Іноземна мова вивчається як окремий предмет - 3 години на тиждень.

Освітня галузь «Математика» вивчається як окремий навчальний предмет 4 години на тиждень, у складі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» - 1 година на тиждень. Освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Технологічна», «Мовно-літературна» (2 години), «Математична» (1 година) вивчаються в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» 7 годин на тиждень. Зміст пропонованої модельної програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для 3- 4 класів передбачає вивчення 9-ти тем, які мають бути враховані також при викладанні інших навчальних предметів:

1. Подорожуємо і відкриваємо світ (вересень)
2. Між минулим і майбутнім (жовтень)
3. Чарівні перетворення (листопад)
4. Енергія (грудень)
5. Світ невідомий (січень)
6. Світ невидимий (лютий)
7. Приховані можливості речей (березень)
8. Погода вдома (квітень)

9. Я - людина (травень).

До кожної з тем пропонується орієнтовний перелік проблемних питань, які структурують зміст навчального предмета. Проблемні питання у 3-4-х класах формуються, як і у 2 класі, із дотриманням 4-х складових, які повторюються у кожній темі та забезпечують системність навчання: 1) пізнання себе; 2) пізнання соціуму; 3) пізнання природи; 4) виведення нового знання, рефлексія.

Терміни вивчення кожної теми визначено з урахуванням конкретних очікуваних результатів, які охоплює кожна з них, утім тривалість може бути змінена вчителем з огляду на конкретні умови навчання та інтереси учнів. На вивчення однієї теми у 3-4-х класах відводиться один місяць, у межах якого учитель може сам розподіляти навчальний час на дослідження кожного проблемного питання. Наприкінці кожної теми передбачено час на рефлексію та оцінювання компетентностей та навчальних досягнень учнів. Тривалість тематичного циклу визначено з урахуванням 20% резервного часу. Інформатична освітня галузь вивчається як окремий навчальний предмет 1 годину на тиждень, при цьому у викладанні інформатики передбачено дотримання теми, що вивчається протягом місяця. Поділ класів на групи при проведенні занять з інформатики здійснюється відповідно до наказу МОН від 20.02.2002 № 128.

Для 3-4 класів застосовується формувальне та підсумкове оцінювання. Об'єктами формувального оцінювання є як процес навчання учня, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і сам результат навчальної діяльності на певному етапі навчання. Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3 – 4

класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

У третьому та четвертому класах рекомендуємо дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання та використовувати інструментарій формувального оцінювання, що було запропоновано у методичних рекомендаціях щодо орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів (наказ МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти»).

Загальний обсяг навчального навантаження другого циклу початкової освіти (3-4 роки навчання) складає: для учнів 3 класу – 26 годин/тиждень (910 годин/рік), для учнів 4 класу – 26 годин/тиждень (910 годин/рік). Детальний розподіл між освітніми галузями за роками навчання окреслено у навчальному плані для 3-4-х класів (**ДОДАТОК 5, ДОДАТОК 7**).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, програмою визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми/тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досягаються через використання інтерактивних форм – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Автономія вчителя у виборі форми організації освітнього процесу забезпечується академічною свободою. Вчитель має право на вільний вибір методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі.

Основними аспектами організації освітнього процесу та його планування є:

- навчальний матеріал інтегрується в змісті споріднених предметів або вводиться до складу предметів у вигляді модулів;
- навчання організовується через групову, кооперативну та індивідуальну форми організації освітньої діяльності;
- здійснюється тематичне навчання (3-4 класи: 9 тем – щомісяця нова тема);
- у процесі навчання використовуються методи, які вчать робити самостійний вибір, пов'язувати вивчене з практичним життям, враховують індивідуальність учня;
- домашні завдання мають диференційований характер, пропонуються учням із метою самовдосконалення з урахуванням результатів формувального оцінювання;
- здійснюється описове формувальне та підсумкове оцінювання навчальних досягнень учнів із використанням компетентнісних завдань;
- державна підсумкова атестація як моніторинг якості освітньої діяльності закладу.

Форми оцінювання здобувачів початкової освіти.

Навчальні досягнення учнів у 3-4-му класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: відстежувати навчальний поступ учнів; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному

з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; запобігати побоюванням дитини помилитися; плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання учитель може формулювати індивідуальні результати навчання учня/учениці відповідно до опанування ним/нею конкретного вміння. Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід’ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» цикл І (1-2 класи), цикл ІІ (3-4 клас)

Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (далі Проєкт) розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 року № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України», затверджена листом Міністерства освіти та науки України № 1/9-188 від 07.04.2021 року «Щодо освітніх програм», листом Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України», Державною службою якості освіти України від 24.05.2018 р. № 01-22/322 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти» **(ДОДАТОК 2,4,6,8)**

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 33) Програма визначає:

- вимоги до дітей, які можуть розпочати навчання за цією Програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність, що презентовано в

- органічній єдності та взаємозв'язку концептуальних засад, цілей, змісту, методів, форм і засобів освітнього процесу в початковій школі Проєкту, а також освітніх програм для 1–4-х класів з мовно-літературної (українська мова і література, іншомовна освіта), математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної та здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної освітніх галузей;
- загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4-х класів Проєкту й очікувані результати здобувачів освіти 2-х і 4-х проєктних класів.

Перелік та зміст освітніх компонентів системи початкової освіти в

Проєкті

Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта в Проєкті як перший рівень повної загальної середньої освіти, що відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує, зокрема, наступність із дошкільним періодом і здатність дитини виконувати під керівництвом учителя прості завдання в типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері навчання, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (Закон України «Про освіту», стаття 10).

Цілями початкової освіти в Проєкті визнано всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей і наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості й допитливості. Зазначені цілі досягаються через модернізацію початкової освіти в Проєкті на засадах компетентнісного підходу, концептуальною метою якого є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Компетентність трактуємо відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 1) як інтегровану якість особистості, що являє собою динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів,

цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Компетентнісна початкова освіта в Проєкті: втілює в життя основні положення **компетентнісного підходу** та розпочинає процес формування в учнів молодшого шкільного віку ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей. Як органічно взаємопов'язані складові будь-якої компетентності розглядаються: знання; інтелектуальні та практичні вміння й навички (зокрема, такі наскрізні вміння, як читання з розумінням, висловлення власної думки усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, конструктивне керування емоціями, оцінювання ризиків, прийняття рішень, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми (Закон України «Про освіту», стаття 1)); ставлення та цінності. У Проєкті реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, яка дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладу освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі органічного поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їх компонентів; нелінійність — у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного/декількох варіантів його організації, у тому числі й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації — у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

Зміст початкової освіти в Проєкті визначено відповідно до дидактичних основ конструювання змісту освіти та передбачається, з одного боку, упровадження STEM-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, а з іншого — формування в учнів соціальної, громадянської, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту (EQ).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти формування в учнів

початкової школи 11 ключових компетентностей, що зазначені в Законі України «Про освіту» (стаття 12), здійснюється за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Для кожної з наведених освітніх галузей відповідно до принципу наступності та перспективності окремих рівнів освіти визначено мету, завдання й загальні результати І циклу початкової освіти, що відображені в освітніх програмах відповідних освітніх галузей.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти в освітньому процесі 1–2-х проєктних класів реалізуються: інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, технологія STEM-освіти, технологія раціонального читання, технологія повного засвоєння навчальних одиниць, технологія збагачення освітнього процесу.

Проектний клас працює за авторськими навчально-методичними комплектами (навчальна програма, методичні рекомендації для вчителя, посібники, зошити з друкованою основою, мультимедійні засоби навчання тощо), що реалізують навчально-виховні завдання Проєкту відповідно до вікових можливостей дітей молодшого шкільного віку, мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України та видаються позабюджетним коштом.

Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
5	Інноваційність	Відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах

		громади;
6	Екологічна компетентність	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8	Навчання впродовж життя	Опанування уміннями і навичками , необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9	Громадянські та соціальні компетентності	Навчання ідеям демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11	Підприємливість та фінансова грамотність,	Ініціативність , готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних

		рішень.
--	--	---------

Варіативна складова у 1-4 класах розподілена наступним чином:

- 1) **1-А, 1-В, 1-Д, 1-К класи** – курс за вибором «Україна – єдина країна» – 1 година.
- 2) **1-Б клас** працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», «Іноземна мова (англійська)» підсилення вивчення – 1 година.
- 3) **2-А, 2-В, 2-Д, 2-К класи** - курс за вибором «Україна – єдина країна» – 1 година.
- 4) **2-Б клас** працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» - «Я пізнаю світ (природнича галузь)» - 1 година.
- 5) **2-Г** – курс за вибором «Хореографія» – 1 година.
- 6) **3-А, 3-В, 3-Г, 3-Д, 3-К класи** - курс за вибором «Україна – єдина країна» – 1 година.
- 7) **3-Б клас** – працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», «Я пізнаю світ (математична галузь)» підсилення вивчення -1 година.
- 8) **4-А, 4-В, 4-Г, 4-Д, 4-К класи** - курс за вибором «Україна – єдина країна» – 1 година.
- 9) **4-Б клас** - працює за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», «Я пізнаю світ» підсилення вивчення -1 година.

3.2. Освітня програма базової середньої освіти гімназії

Освітня програма гімназії базової середньої освіти розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та відповідно Типової навчальної програми для 5-9 класів закладів загальної

середньої освіти затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України від 19.02.2021 року №235 та до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405).

Освітня програма гімназії окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (Додатки 9 - 21);
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм;
- Основні технології та форми організації освітнього процесу;
- Форми оцінювання здобувачів освіти.

Освітня програма навчання для 5-6 класів гімназії, що навчаються за новим державним стандартом затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної освіти» складена на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України від 19.02.2021 року №235. Типова освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти. Типова освітня

програма визначає вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою та загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

В умовах реалізації Концепції «Нової Української Школи» учні 5-6 х та 7-А і 7-Є класів гімназії навчатимуться за новим Державним стандартом базової загальної освіти. Адміністрація та вчителі гімназії обирали модельні навчальні програми в рамках визначених новим стандартом освітніх галузей і на основі обраних програм складають навчальні програми враховуючи рекомендовані МОН України (Додаток 28).

Навчальні плани для 5-6 х та 7-А і 7-Є класів **(додатки № 9,10, 12,13, 15)** складені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою. Навчальні плани 5-А, 5-Є, 6-А, 6-Є, 7-А та 7-Є класів складені з урахуванням особливостей навчання у класах кадетів та панянок, а також вивчення другої іноземної мови учнями даних класів.

Освітня програма навчання для 7-А та 7-Є класів з українською мовою навчання, що навчаються за програмою реалізації інноваційного освітнього проекту: «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» затвердженого наказом МОН від 02.04.2021 року №406 також складена на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом Міністерства освіти та науки України від 19.02.2021 року №235 та «Методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі

базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання)» затверджених листом МОН України від 11.08.2023 р. 1/11938-23. Типова освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладами загальної середньої освіти та використання ними в освітній діяльності освітніх програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти. Типова освітня програма визначає вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою та загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

В умовах реалізації проекту пілотних класів Нової Української Школи, що навчаються за новим Державним стандартом базової загальної освіти та з урахуванням переходу від **«адаптаційного періоду»** 5-6 класи до впровадження другого циклу базової середньої освіти – **«базового предметного навчання»** 7-9 класи освіти адміністрація та вчителі гімназії обрали модельні навчальні програмами з тих предметів та/або курсів які передбачені у даному циклі базової середньої освіти та продовжують роботу за модельними навчальними програмами, які передбачені на всі цикли навчання у базовій середній освіті за новим державним і в рамках визначених новим стандартом освітніх галузей і на основі обраних програм складають навчальні програми та продовжуватимуть пілотування Нової української школи у 7-х класах базової школи перший рік базового предметного навчання.

Навчальні плани 7-А та 7-Є класів (**додаток 15**) складені на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою навчання та урахуванням особливостей навчання у класах кадетів та панянок, а також вивчення другої іноземної мови учнями даних класів.

**Освітня програма науково-педагогічного проекту «Інтелект України»
базовий рівень**

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Наказ МОН України від 29.06.2021 р. № 734 «Створення й упровадження моделі національного освітнього технопарку з підвищення якості дошкільної та загальної середньої освіти за участі закладів освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» на червень 2021 – грудень 2030 роки»;

Наказу МОН України від 03.02.2021 № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року № 1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

Наказу МОН України від 01 серпня 2022 № 683 «Про завершення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів загальної середньої освіти за 2016-2022 роки та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 №140» (для 7-11-х класів, що працюють за Проєктом);

Наказу Державної служби якості освіти від 30 серпня 2022 року № 01-10/82 «Про початок проведення експертизи освітніх програм», від 3 серпня 2022 р. №01-10/86 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптивний цикл (5-6 класи)» (для 5-6-х класів, що працюють за Проєктом), від 09 червня 2023 року № 01-10/130 «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани для 5-Б (додаток №11), 6-Б (додаток №14) та 7-В (додаток №16) класів складені відповідно до додатку 3 до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 № 140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року № 1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України та наказу Державної служби якості освіти «Про проведення другого етапу експертизи освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптивний цикл (5-6 класи)» від 31.08.2022 №01-10/86.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів проєктних класів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей здійснюється за такими *освітніми галузями*:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Технологічна освітня галузь.
5. Інформатична освітня галузь.
6. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь.
7. Громадянська та історична освітня галузь.
8. Мистецька освітня галузь.
9. Фізкультурна освітня галузь.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках авторських навчальних програм, перелік яких наведено в додатку №28 до освітньої програми.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1. Спілкування державною мовою;
2. Спілкування іноземними мовами;
3. Математична компетентність;
4. Компетентності у природничих науках і технологіях;
5. Інформаційно-цифрова компетентність;
6. Уміння вчитися впродовж життя;
7. Ініціативність і підприємливість;
8. Соціальна і громадянська компетентності;
9. Обізнаність і самовираження у сфері культури;
10. Екологічна грамотність і здорове життя

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

Організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

Окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізні лінії проекту:

Екологічна безпека й сталий розвиток;

Громадянська відповідальність;
Здоров'я і безпека;
Підприємливість і фінансова грамотність.

Загальний обсяг навчального навантаження, та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження (без урахування поділу на групи) для учнів 5-9 класів гімназії складає 30520 годин/навчальний рік:

- для 5-А, Б, В, Г, Д, Є класів – 1085 годин/навчальний рік;
- для 6 - А, Б, В, Г, Д, Є класів – 1190 годин/навчальний рік;
- для 7 - Б, Г класів – 1172,5 годин/навчальний рік;
- для 7 - А, В, Є класів – 1225 годин/навчальний рік;
- для 8-В класу – 1260 годин/навчальний рік;
- для 8-А, Б, Г, Д класів – 1207,5 годин/навчальний рік;
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах гімназії для класів базового рівня освіти. (Додатки 9-21)

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого - третього рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від впорядкування і форми власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану гімназії визначена із врахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані.
- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану гімназією спеціалізацію, чи світоглядного спрямування.
- індивідуальні заняття та консультації.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани гімназії містять усі предмети інваріантної складової, які передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

У класах з поглибленим вивченням окремих предметів:

- 8-В клас (математика);
- 9-А класи (математика);

Навчальне навантаження учнів збільшене до норм, що не перевищують санітарно-гігієнічних.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», Інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека добробут» у 5-6, 7-А та 7-Є класах та предмету «Основи

здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» гімназія формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, фітнес, тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах, тощо). Так у гімназії за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та інше) у позашкільних закладах.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах. Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма не включає освітні послуги, які надає школа за батьківські кошти.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних

планів та варіативної складової, яка відповідає переліку, затвердженому наказом директора школи. Зміст освітньої галузі «Мистецтво» реалізовується в цьому навчальному році в школі через інтегрований курс «Мистецтво».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення неvnормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2.	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні

		засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися

		впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8.	Громадянська (соціальна) компетентність	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції

		без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за **наскрізними лініями** реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна	Формування в учнів соціальної активності,

безпека й сталий розвиток	відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. облематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук

	оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість та фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними технологіями та формами організації освітнього процесу є:

1. Інноваційні технології: технологія продуктивного навчання, кооперована, проектна, моделююча, проблемно-пошукова, інформаційно-комунікаційні,

кейсові технології, STEM-технології спрямовані на саморозвиток учня згідно з його природними задатками та внутрішньою інтенцією, а з іншого боку, це технології, спрямовані на досягнення кожним учнем своїх можливих найвищих результатів за умови поєднання зусиль усіх фахівців, які здійснюють педагогічний супровід гімназиста.

2. Різні типи навчальних занять:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання здобутих компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- ціннісно-смисловий;
- проблемний;
- інтерактивний.

3. Форми організації освітнього процесу: екскурсії, віртуальні подорожі, літературні салони, брифінги, квести, форуми, симпозіуми, прес-конференції, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), перевернуті, інтегровані, проблемні, відеоуроки, дебати та різноманітні види кооперованої технології:

- групова дискусія - коли навчаються через вербальну взаємодію з іншими учнями;
- тестування як навчання;
- взаємонавчання, коли навчаються, докладаючи заздалегідь спланованих зусиль, спрямованих на те, щоб навчати рівних собі й навчатися від них, навчаючи інших;
- рольові ігри - соціодрама чи гра за сценарієм з виконанням ролей;
- групова динаміка - коли навчаються через взаємодію групового процесу;
- проектний метод - коли навчаються, опрацьовуючи та реалізуючи індивідуальні й групові проекти;

- метод спроб і помилок - коли навчаються з неформального досвіду та дослідницької діяльності.

4. *Навчально-практичні заняття*, які проводяться з метою опанування нового матеріалу й розвитку компетентностей та поєднують виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, мають акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності, передбачають інформальну освіту.

5. *Практичні заняття та заняття-практикум* - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати досягнуті компетентності в практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Форми оцінювання здобувачів освіти

Навчальні досягнення учнів у закладі оцінюють відповідно до вимог законодавства:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (зі змінами);
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Навчальні досягнення здобувачів освіти 5-6 класів відбувається відповідно до «Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» затверджених наказом МОН №289 від 01 квітня 2022 року. Оцінювання 7-А та 7-Є класів відбувається з урахуванням «Методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього

проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання).

Оцінювання 7-9-х класів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Основні види оцінювання здобувачів освіти - поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369 (зі змінами).

Для відстеження результатів навчання учнів у закладі проводиться:

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Результати моніторингу оприлюднюються на сайті гімназії.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її

вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

3.3. Освітня програма профільної середньої освіти гімназії

Освітня програма гімназії профільної середньої освіти розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408).

Освітня програма гімназії окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для

досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (**Додатки 22-26**);
- очікувані результати навчання учнів, подані в рамках навчальних програм;
- Основні технології та форми організації освітнього процесу;
- Форми оцінювання здобувачів освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження, та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11 класів гімназії складає 9310 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік ;
- для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11 класів складає 2660 годин / навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Навчальний план для 10-11 класів гімназії № 9 розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої світи з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта»,

«Математика», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Фізика і астрономія» та «Біологія і екологія».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами:

«Інформатика» 10-В, 11-Б, 11-В класах;

«Технології» 10-А, 10-Б, 11-А, класах;

«Мистецтво» 10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б, 11-В класах.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибіркові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети: «Алгебра», «Геометрія» 10-В, 11-Б класи, «Історія України», «Всесвітня історія» 10-А, 11-А класи, клас, «Економіка» 11-В, «Англійська мова», «Німецька мова» 10-Б
- факультативні курси: «Моя Черкащина», «Міжнародне гуманітарне право», «Соціальне шкільне підприємництво», «Українознавство», «Хореографія», «Основи медіаграмотності», «Офісні інформаційні технології».
- Практичні заняття з курсу "Захист України" будуть проводитись наприкінці навчального року.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

1.	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно
----	--	---

		висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2.	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники,

		довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати

		різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне

		оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8.	Громадянська (соціальна) компетентність	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.

10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
-----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за **наскрізними лініями** реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. облематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка

	поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість та фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних

видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними технологіями та формами організації освітнього процесу є:

1. Інноваційні технології: технологія продуктивного навчання, кооперована, проектна, моделююча, проблемно-пошукова, інформаційно-комунікаційні, кейсові технології, STEM-технології спрямовані на саморозвиток учня згідно з його природніми задатками та внутрішньою інтенцією, а з іншого боку, це технології, спрямовані на досягнення кожним учнем своїх можливих найвищих результатів за умови поєднання зусиль усіх фахівців, які здійснюють педагогічний супровід гімназиста.

2. Різні типи навчальних занять:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання здобутих компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- ціннісно-смісловий;
- проблемний;
- інтерактивний.

3. *Форми організації освітнього процесу:* екскурсії, віртуальні подорожі, літературні салони, брифінги, квести, форуми, симпозіуми, прес-конференції, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), перевернуті, інтегровані, проблемні, відеоуроки, дебати та різноманітні види кооперованої технології:

- групова дискусія - коли навчаються через вербальну взаємодію з іншими учнями;
- тестування як навчання;
- взаємонавчання, коли навчаються, докладаючи заздалегідь спланованих зусиль, спрямованих на те, щоб навчати рівних собі й навчатися від них, навчаючи інших;
- рольові ігри - соціодрама чи гра за сценарієм з виконанням ролей;
- групова динаміка - коли навчаються через взаємодію групового процесу;
- проектний метод - коли навчаються, опрацьовуючи та реалізуючи індивідуальні й групові проекти;
- метод спроб і помилок - коли навчаються з неформального досвіду та дослідницької діяльності.

4. *Навчально-практичні заняття*, які проводяться з метою опанування нового матеріалу й розвитку компетентностей та поєднують виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, мають акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності, передбачають інформальну освіту.

5. *Практичні заняття та заняття-практикум* - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати досягнуті компетентності в практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Форми оцінювання здобувачів освіти

Навчальні досягнення учнів у закладі оцінюють відповідно до вимог законодавства:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762;
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Навчальні досягнення здобувачів освіти 5-9-х класів оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Основні види оцінювання здобувачів освіти — поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення

державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369.

Для відстеження результатів навчання учнів у закладі проводиться:

- моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;
- моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Результати моніторингу оприлюднюються на сайті школи.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень: називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне

опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Розділ IV.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять;
 моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти гімназії є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в гімназії;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища школи;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу гімназії;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища гімназії;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.
- рівень досягнень учнів вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних зрізів; участі учнів гімназії у

предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Для забезпечення якості освіти проводиться моніторинг з усіх складових освітньої діяльності закладу:

- Методична робота: підвищення кваліфікації адміністрації, учителів; планування методичної діяльності, робота методичних об'єднань на гімназійному та міському рівнях; робота з молодими вчителями.
- Виховна робота: рівень вихованості учнів, профілактична робота з учнями девіантної поведінки, якість роботи класних керівників, участь батьків у виховному процесі, результативність проведення загально-виховних заходів, спортивно-масова робота, організація патріотичного, морального та естетичного виховання.
- Експериментальна і науково-дослідна робота: ступінь наукової обґрунтованості, результат нововведень, відповідність нововведень концепції розвитку школи, рівень наукової освіченості педагогів, науково-дослідницька діяльність учнів.
- Освітня діяльність: медичне, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне, психологічне забезпечення, безпека життєдіяльності, охорона праці.
- Показники контролю за медичним елементом: санітарно-гігієнічний режим; здоров'я і фізичний розвиток учнів; лікувально-профілактичні заходи; режим і якість харчування.
- Показники контролю за інформаційним елементом: керівні і нормативні документи про освіту; інформаційні технології; аналітичні документи.

На рівні гімназії розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє робити висновки про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний „продукт“ діяльності гімназії відповідає

ідеальній „моделі“ випускника авторської школи «Гімназія успішного українця». При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) - не менше 150 годин протягом 5 років, атестація - 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація - 1 раз на 3 роки, участь у різних
- методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання - протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання - 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету - 2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників - 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль - за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета - 1 раз на 5 років, циклу предметів - за потребою, освітньої галузі - 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти“, які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне - в кінці кожної теми, семестрове - в кінці кожного семестру, річне - в кінці року, державна підсумкова атестація - в кінці

навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання - в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня - протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях - протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях - протягом навчального року);

- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників - 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

На 1 вересня 2023 року гімназія на 100% укомплектована педагогічними кадрами з відповідною фаховою освітою. Освітній процес здійснює 88 педагогічних працівників (з них 5 - сумісники), з яких 86 вчителі (97,8%) мають повну вищу освіту, 1 учитель – рівень бакалавра (базову вищу освіту) (1,1%) та 1 учитель – молодший спеціаліст (неповну вищу). Серед вчителів закладу 52 (59%) - спеціалісти вищої категорії, 11 (12,5%) - спеціалісти I категорії, 7 (8%) - спеціалісти II категорії, 11 (12,5%) - спеціалісти. 10 педагогічних працівників мають педагогічне звання „старший учитель“ та 34 - звання „учитель-методист“.

Атестація педагогічних працівників

Враховуючи той факт, що педагогічні працівники повинні демонструвати зростання рівня своєї педагогічної майстерності, здійснюючи будь-яку професійну діяльність, не лише в рік атестації, але й в міжатастаційний період, у гімназії проводиться моніторинг, який передбачає розгляд методичної діяльності вчителів на трьох її етапах:

I. У міжкурсний період вчителі, що атестуються, активно працюють над підвищенням свого професійного рівня. Кожен з них має методичне навантаження:

Одним з основних аспектів методичної роботи вчителів є їх рівень володіння провідною темою самоосвіти, над якою вони працюють протягом п'яти років, адже самоосвіта має прогностичний випереджальний характер. Кожен вчитель складає власний перспективний та річний плани роботи над своїми проблемними темами, які є складовою загальногimназійної науково- методичної проблеми. Перспективний план передбачає поетапну реалізацію роботи над проблемою, зміст, мету та форми узагальнення. Ефективному проведенню атестації передуює роз'яснювальна робота з вивченням нормативних документів на інструктивно-методичній нараді.

На II етапі, моніторинговому, здійснюються моніторингові дослідження навчальної, позакласної роботи, роботи з обдарованими, узагальнення досвіду методичної роботи, власних науково-дослідницьких робіт. Спільно з членами атестаційної комісії оформляються і систематизуються матеріали моніторингу, будуються діаграми, таблиці, які дають можливість визначити не тільки рівень мотиваційного, організаційного, гностичного компонентів, комунікативних здібностей, але й зробити порівняльний аналіз.

Аналіз освітнього процесу з предметів в гімназії проводиться відповідно річного плану гімназії та плану заходів щодо атестації вчителів.

На III етапі, підсумково-аналізуючому, проводиться звітування вчителів, що атестуються, про результати своєї роботи перед педагогічним колективом гімназії, „творчі звіти“, відкриті уроки, позакласні заходи. Заключним етапом атестації вчителів є моральне заохочення (нагородження грамотами освітніх установ різного рівня, узагальнення досвіду роботи).

Проходження курсової перепідготовки

Одним із провідних напрямів діяльності є підвищення наукового, фахового та методичного рівнів кожного вчителя, забезпечення психолого- педагогічного супроводу зростання їх педагогічної майстерності, самоосвіти та самовдосконалення. Важливим в самоосвітній діяльності є курсова перепідготовка

у системі підвищення кваліфікації.

Розроблено перспективний план курсової перепідготовки, відповідно до потреб різних форм підвищення кваліфікації та індивідуальних запитів педагогів.

На підставі перспективного плану кожен вчитель один раз на 5 років проходить курси підвищення кваліфікації при КНЗ „Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради“

На підставі п. 7, 19 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, на основі вибору педагогічних працівників школи було складено План підвищення кваліфікації педагогічних працівників гімназії на 2023 рік, затверджений рішенням педагогічної ради.

Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників гімназії у суб'єктів підвищення кваліфікації, що не мають ліцензії на підвищення кваліфікації, розглядаються на засіданні педагогічної ради з метою їх визнання.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Загальний фонд бібліотеки Черкаської гімназії №9 ім. О.М. Луценка становить 34117 примірників, із них: художня література – 6 117 примірників; підручники – 28000 примірників.

Учні гімназії на 98 % забезпечені підручниками.

В освітньому процесі гімназії використовуються навчальні програми, підручники, навчально-методичні посібники, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

У приміщенні гімназії 49 класних кімнат, кабінет медіаграмотності, сучасні кабінети фізики, хімії, біології, географії, 3 кабінети інформатики, кабінет математики, обслуговуючої праці, лабораторія технологій, спортивний та актовий

зали, методичний кабінет, бібліотека, кабінет медогляду, кабінети STEAM-освіти, робототехніки, захисту України, лінгафонний кабінет.

При гімназії є сучасний спортивний майданчик, тренажерний комплекс. В підвальному приміщенні гімназії розташовано 3 тири. Забезпеченість гімназії меблями 100%.

Загальна площа приміщень – 7 631,2м

Загальна площа – 21934 га

Інтерактивна дошка – 13 шт.

Інтерактивна панель – 7 шт.

Нетбуків – 60 шт.

Проектори – 29 шт.

Телевізори – 8 шт.

Кондиціонери – 21 шт.

STEM – лабораторія

Комплекти робототехніки

Інтерактивний тир

5 сучасних кабінетів з обладнанням (Ейнштейн): математика, географія, фізика, хімія та біологія.

В гімназії задля безпеки дітей діє сучасна комплексна програма «Безпечна школа», це камери відеоспостереження (36 шт.), контрольно-пропускна система «NZ».

Розділ V. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання у 1-4 класах відбувається відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. № 813.

У 1-2 класах оцінювання результатів початкової діяльності формувальне та

підсумокве здійснюється вербально. У 3-4 класах - формувальне - вербально, підсумкове (річне) з використанням рівневої оцінки.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів відбувається відповідно до «Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» затверджених наказом МОН №289 від 01 квітня 2022 року. Оцінювання 7-А та 7-Є класів відбувається з урахуванням «Методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання)

У 7-11 класах оцінювання відбувається відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329, та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 21.08.2013 року № 1222. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів початкової освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не

передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Важливу роль у формувальному та підсумковому оцінюванні відіграють

критерії, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів з орієнтуванням на вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначених Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3-4 класи), й очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

Об'єктами формувального оцінювання є як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Світлофор», «Мікрофон», «Вихідний квиток» тощо).

Підсумкове оцінювання у третіх та четвертих класах здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», що зазначаються у Свідоцтві досягнень.

Підсумкове оцінювання здійснюється за результатами виконання тематичних діагностувальних робіт, розроблених на основі компетентнісного підходу, які можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань, цифровій формі (зокрема тестування в електронному форматі), комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування тощо. Форми і види оцінювання,

зміст завдань учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів базової та повної загальної середньої освіти

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 - 11 класів відбувається за 12-бальною системою. Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради гімназії.

Оцінки слугують для аналізу індивідуального прогресу і плануванню індивідуального темпу навчання, а не ранжуванню учнів. Оцінки розглядаються як рекомендація до дії, а не присуд.

Розділ VI.

Якість проведення навчальних занять.

Рівень розвитку компетентностей (ключових та предметних) здобувачів

освіти є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти передбачає такі завдання:

- 1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок учнів та відповідність їх програмним вимогам;
- 2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;
- 3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;
- 4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок учнів, удосконалення форм і методів роботи з відстаючими, а також з творчо обдарованими учнями.

Урок - це логічно закінчений, цілісний, обмежений визначеними часовими рамками етап освітнього процесу.

У ньому представлені всі основні елементи освітнього процесу: цілі та задачі, зміст, форми, технологія, методи, засоби, контроль та оцінювання, тобто вся організаційна структура. Якість уроку залежить від правильного визначення кожного з цих компонентів та їх раціонального поєднання.

Вибудовуючи урок, педагоги визначають не тільки те, яка навчальна інформація чи способи дії повинні бути засвоєні, а й на якому рівні вони мають бути засвоєні на конкретному уроці. Але оскільки урок - це ланка цілісного навчального, розвивального та виховного процесу, відтак, не на кожному уроці основний його зміст може бути засвоєний на всіх трьох рівнях:

- сприйняття, осмислення й запам'ятовування;
- застосування знань і навичок за зразком;
- застосування знань і навичок у новій ситуації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання в цілому та засвоєння, зокрема, визначають ряд неодмінних вимог до уроку, які необхідно враховувати.

1. Урок передбачає не тільки виклад матеріалу, змісту, а й завдання, що

припускають застосування засвоєння навчальної інформації на практиці.

2. Частина цих знань отримується учнями у процесі самостійного пошуку шляхом рішення пошукових задач наскільки пошук таких знань доступний для учнів відповідного віку, настільки важливі способи діяльності, які учень опановує у процесі пошуку.

3. Виклад навчального матеріалу на уроці є варіативним за своєю структурою. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення та за допомогою ілюстрацій. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів її доказового рішення.

Виклад навчальної інформації може бути у формі розповіді, лекцій, читання підручника, перегляду діафільмів тощо. Характер викладу визначається внутрішньою структурою, способом побудови цілісного уроку - від пояснювально-ілюстративного до проблемного.

Одна з основних вимог до уроку - його науковість, неодмінною умовою науковості змісту уроку є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки.

Істотною стороною уроку є індивідуалізація навчання. Це, по-перше, використання навчального матеріалу різного ступеня складності, що враховує інтереси та можливості різних категорій учнів, оскільки складний матеріал може виявитись не під силу деяким учням для активного засвоєння, але повинен бути зрозумілий усім. Це, по-друге, доручення учням завдань для самостійної роботи різного ступеня складності, але в такій системі, щоби слабкі та середні учні могли поступово переходити від менш важких завдань до більш складних. Це, по-третє, повернення учнів зі слабкою навченістю до більш складних завдань попередніх тем після вивчення наступних, коли завдання можуть бути вирішені на новому рівні підготовки.

4. Жоден урок не вирішує всіх задач навчання, розвитку та виховання учнів. Він є частиною теми, курсу, навчального предмета та взагалі процесу навчання, освіти. Важливо завжди усвідомлювати, яке місце він займає в системі

навчального предмета, які його дидактичні, виховні та розвивальні цілі. Урок - логічна одиниця теми, розділу, курсу, педагогічний здобуток, і тому він повинен відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності вчителя й учнів.

Дотримуючись основних вимог до уроку, учитель вносить як у здійснення цих вимог, так і у сполучення компонентів уроку своє педагогічне мистецтво, свій методичний почерк, що залежить як від характеру класу, так і від власних індивідуальних рис.

5. На уроці здійснюється розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення академічних знань учнями, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартній ситуації.

6. Освітній процес тупиковий без кількоразового повторення змісту академічних знань і навчальних умінь. Форма повторення може бути різною, у залежності від цілей уроку та його змісту.

7. На уроках проводиться систематичне та планомірне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Головний критерій якості уроку - не застосування тих чи інших видів роботи учнів чи використаних учителем методик, а навченість учнів, досягнення цілей уроку. Культура вчителя, його інтелектуальний і моральний рівень є однією з головних умов ефективності уроку.

Основними методами контролю є спостереження уроків, усне опитування учнів за раніше складеними питаннями, опитування учнів у кінці уроку (5 - 7 хв.), короточасні письмові роботи, письмові контрольні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

До складання текстів контрольних робіт залучаються керівники шкільних методичних об'єднань.

Директор або заступник директора з навчально-виховної роботи перевіряють об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок здобувачів освіти, відповідність її нормативним вимогам щодо оцінювання, наявності достатньої

кількості оцінок для виставлення тематичної оцінки та за семестр.

Результати контролю за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічною ради школи, методичних комісій, оформляються наказом по гімназії.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) у 2023 - 2024 навч. Році

Форми і методи моніторингу досягнення учнями результатів навчання	Очікувані результати
Моніторинг якості та рівня навчальних досягнень учнів 2 - 11 класів за матеріалом, опрацьованим під час навчання у березні - травні 2023 р.	Визначення рівня навчальних досягнень учнів з метою планування та організації корекційного навчання.

оніторинг якості та успішності навчальних досягнень учнів 5-11 класів з української мови та математики (вересень, грудень, травень)	Визначення рівня навчальних досягнень учнів з української мови та математики; порівняння якості навчання учнів з досягненнями цих же учнів у минулому навчальному році; виявлення проблемних питань, прогалин в знаннях учнів; аналіз виявлених проблем; планування корекційної роботи.
оніторинг стану викладання та рівня навчальних досягнень учнів з: - географія (6 - 11 класи) (жовтень); - фізична культура (1 - 11 класи) (листопад); - правознавство (9 класи) (грудень); - математика (1 - 11 класи) (грудень); - основи здоров'я (5 - 9 класи) (лютий); - інформатика (2 - 11 класи) (березень); - захист України (10 - 11 класи) (квітень); - початкові класи (4 класи) (квітень).	Визначення рівня навчальних досягнень учнів з названих предметів; порівняння якості навчання учнів з досягненнями цих же учнів у минулому навчальному році; виявлення проблемних питань; аналіз виявлених проблем; планування корекційної роботи.
Внутрішкільний моніторинг якості підготовки учнів 11 класу до ДПА (ЗНО) (листопад, лютий, квітень)	Визначення якості знань учнів з предметів ЗНО за текстами ЗНО; отримання чіткої картини підготовки учнів до ДПА (ЗНО); детальний аналіз прогалин в знаннях учнів на класних зборах, педраді, батьківських зборах; планування корекційної роботи.
Внутрішкільний моніторинг якості підготовки учнів 4, 9-х класів до ДПА (листопад, березень)	Визначення якості знань учнів 9-х класів з предметів ДПА; виявлення прогалин в знаннях учнів; організація консультацій до ДПА.

Моніторинг рівня екологічної свідомості учнів (3, 6, 10 класи) (лютий)	Визначити рівень екологічної свідомості учнів різної вікової категорії; виховання екологічної безпеки; пропаганда екологічного виховання як ідеї суспільства і природи, людини і довкілля; планування між предметних та виховних заходів на екологічну тематику.
Моніторинг стану громадянської освіти учнівської молоді (1-11 класи) (березень)	Визначення рівня вихованості у учнів почуття патріотизму та громадянської відповідальності; аналіз дослідницьких навичок учнів, умінь працювати в групі, робити проекти, готовність до співпраці, толерантності; корекція плану виховних заходів.
Моніторинг стану роботи з формування здорового способу життя учнів 1-11 класи (листопад)	Провести поверхневий аналіз стану фізичного та психічного здоров'я учнів, дослідити відношення учнів до зорового способу життя; визначити вміння формувати навколо себе безпечне життєве середовище; аналіз на класних та батьківських зборах, педагогічній раді; корекція плану виховних заходів.
Моніторинг фінансової грамотності учнів як чинника їхньої успішної економічної соціалізації (7, 10 класи) (квітень)	Забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань; сприяння розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі; визначення рівня підприємливості і фінансової грамотності учнів; планування заходів на наступний навчальний рік.
Спостереження за особистими досягненнями учнів 1-4 класів	Оформлення Свідоцтва досягнень учнів

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітньої програми гімназії на 2023 - 2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і

факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - „модель“ випускника.

ДОДАТОК 1

Навчальний план

для 1-х класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.
(відповідно до державного стандарту початкової освіти, наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що виступили чинними, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		1-А клас	1-В клас	1-Г клас	1-Д клас	1-К клас
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5
Мовно-літературна	Іноземна мова	2	2	2	2	2
Математична	Математика	3	3	3	3	3
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1	1
Природнича		1	1	1	1	1
Соціальна та здоров'язбережувальна		1	1	1	1	1
Громадянська та історична		1	1	1	1	1
Технологічна		1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		20+3	20+3	20+3	20+3	20+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Курс за вибором: «Україна – єдина країна»		1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	20	20	20	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної й варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	23	23	23	23

ДОДАТОК 2

**Навчальний план для 1-го класу,
що працює за науково – педагогічним проєктом « Інтелект України »
(відповідно до державного стандарту початкової освіти,
листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо
результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»)**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		1- Б
Мовно - літературна (українська мова)	Українська мова	6
Математична	Математика	3
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ*	8
Математична		
Природнича		
Соціальна і здоров'я збережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна		
Фізкультурна***		
Мистецька	Іноземна мова	2+1
Іншомовна освіта		
Мистецька	Мистецтво**	1
Фізкультурна***	Фізична культура	2
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		23

ДОДАТОК 3

Навчальний план

для 2-х класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.
(відповідно до державного стандарту початкової освіти, наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що виступили чинними, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		2-А клас	2-В клас	2-Г клас	2-Д клас	2-К клас
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5
Мовно-літературна	Іноземна мова	3	3	3	3	3
Математична	Математика	3	3	3	3	3
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1	1
Природнича		1	1	1	1	1
Соціальна та здоров'язбережувальна		1	1	1	1	1
Громадянська та історична		1	1	1	1	1
Технологічна		1	1	1	1	1
Інформатична		1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		21+3	21+3	21+3	21+3	21+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Курс за вибором: «Україна – єдина країна»		1	1	-	1	1
Курс за вибором «Хореографія»				1		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	22	22	22	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної й варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25	25	25	25

ДОДАТОК 4

**Навчальний план для 2-го класу,
що працює за науково – педагогічним проектом « Інтелект України »
(відповідно до державного стандарту початкової освіти,
листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо
результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»)**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		2- Б
Мовно - літературна (українська мова)	Українська мова	6
Математична	Математика	4
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ	8+1
Математична		
Природнича		
Соціальна і здоров'я збережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна		
Фізкультурна		
Мистецька		
Іншомовна освіта	Іноземна мова	3
Мистецька	Мистецтво**	1
Фізкультурна***	Фізична культура	2
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		22
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		25

ДОДАТОК 5

Навчальний план
для 3-х класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.
(відповідно до державного стандарту початкової освіти, наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що виступили чинними, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		З-А клас	З-В клас	З-Г клас	З-Д клас	З-К клас
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5
Мовно-літературна	Іноземна мова	3	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1	1
Природнича		1	1	1	1	1
Соціальна та здоров'язбережувальна		1	1	1	1	1
Громадянська та історична		1	1	1	1	1
Технологічна		1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		22+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Курс за вибором: «Україна – єдина країна»		1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної й варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26	26

ДОДАТОК 6

**Навчальний план для 3-го класу,
що працює за науково – педагогічним проєктом « Інтелект України »
(відповідно до державного стандарту початкової освіти,
листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо
результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»)**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		3- Б
Мовно - літературна (українська мова)	Українська мова	6
Математична	Математика	4
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ*	8+1
Математична		
Природнича		
Соціальна і здоров'я збережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна		
Фізкультурна***		
Мистецька		
Іншомовна освіта	Іноземна мова	3
Інформатична		1
Мистецька	Мистецтво**	1
Фізкультурна***	Фізична культура	2
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		26

ДОДАТОК 7

Навчальний план

для 4-х класів з українською мовою навчання під керівництвом Шияна Р.Б.
(відповідно до державного стандарту початкової освіти, наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що виступили чинними, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				
		4-А клас	4-В клас	4-Г клас	4-Д клас	4-К клас
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5
Мовно-літературна	Іноземна мова	3	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4	4
Мовно-літературна	Я досліджую світ	2	2	2	2	2
Математична		1	1	1	1	1
Природнича		1	1	1	1	1
Соціальна та здоров'язбережувальна		1	1	1	1	1
Громадянська та історична		1	1	1	1	1
Технологічна		1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3
Усього		22+3	22+3	22+3	22+3	22+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	1
Курс за вибором: «Україна – єдина країна»		1	1	1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	23	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної й варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26	26

ДОДАТОК 8

**Навчальний план 4-го класу,
що працює за науково – педагогічним проектом « Інтелект України »
(відповідно до державного стандарту початкової освіти,
листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 № 01/01-23/929 «Щодо
результатів експертизи освітньої програми «Інтелект України»)**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень
		4- Б
Мовно - літературна (українська мова)	Українська мова	6
Математична	Математика	4
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ*	8+1
Математична		
Природнича		
Соціальна і здоров'я збережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна		
Фізкультурна***		
Мистецька		
Іншомовна освіта		
Інформатична		1
Мистецька	Мистецтво**	1
Фізкультурна***	Фізична культура	2
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		26

ДОДАТОК 9

Навчальний план
для 5-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним стандартом
базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		5в	5г	5д
Мовна і літературна	Українська мова	4	4	4
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1	1
Математична	Математика	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Етика	0,5	0,5	0,5
Технологічна	Технології	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		26	26	26
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2
Факультативи	Основи робототехніки	1	1	-
	Українознавство	1	1	1
Індивідуальні заняття	Англійська мова	-	-	0,5
				0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		28	28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	31	31

ДОДАТОК 10

Навчальний план
для 5-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним стандартом
базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		5а	5є
Мовно і літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		26	26
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Факультативи	Хореографія	1	1
	Основи військової підготовки	0,5	0,5
	Основи робототехніки	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	31

Примітка: у 5-А та 5-Є класах здійснено перерозподіл годин Мовно-літературної галузі (Зарубіжна література та іноземна мова (англійська) та годин Соціальної і здоров'язбережувальної і Природничої галузі по 0,5 годин. Введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години

ДОДАТОК 11

5-Б
Навчальний план
для 5-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	56
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля.	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття.	1
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1,5
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька*	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура**	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		27
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Факультативи	Еврика	1
Гранично допустиме навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31

ДОДАТОК 12

Навчальний план
для 6-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним стандартом
базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		6а	6б
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		29	29
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2
Факультативи	Хореографія	1	1
	«Основи військової підготовки»	0,5	0,5
	«Основи робототехніки»	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3 (34)	31+3 (34)

Примітка: у 6-А та 6-Б класах здійснено перерозподіл годин Мовно-літературної галузі (Зарубіжна література та іноземна мова (англійська) та годин Соціальної і здоров'язбережувальної і Природничої галузі по 0,5 годин. Введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години

ДОДАТОК 13

Навчальний план
для 6-х класів з українською мовою навчання що навчаються за державним стандартом
базової середньої освіти затвердженому
постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи		
		6в	6г	6д
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1	1
Математична	Математика	5	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Етика	0,5	0,5	0,5
Технологічна	Технології	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		29	29	29
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2
Факультативи	«Українознавство»	1	1	1
	«Культура стилю»	1	1	0,5
		-	-	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		31	31	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3 (34)	31+3 (34)	31+3 (34)

ДОДАТОК 14

6-Б

**Навчальний план для 6-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	6-Б
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля.	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття.	1
	Географія	2
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	2,5
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька*	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	0,5
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	0,5
Фізична культура**	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		30
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Факультативи	Еврика	1
Індивідуальні заняття		-
Гранично допустиме навантаження на учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		34

ДОДАТОК 15

Навчальний план

для 7-х класів з українською мовою навчання що навчаються за програмою реалізації інноваційного освітнього проекту: «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		7а	7е
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Громадянська та історична	Історія України	1	1
	Всесвітня Історія	1	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво». Музичне мистецтво	1	1
	Інтегрований курс «Мистецтво». Образотворче мистецтво	1	1
Математична	Алгебра	3	3
	Геометрія	2	2
Природнича	Біологія	2,5	2,5
	Фізика	2	2
	Хімія	1	1
	Географія	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		31	31
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Факультативи	«Моя Черкащина»	1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3 (35)	32+3 (35)

Примітка: у 7-А та 7-Є класах здійснено перерозподіл годин Мовно-літературної галузі (Зарубіжна література та іноземна мова (англійська) та годин Соціальної і здоров'язбережувальної і Природничої галузі по 0,5 годин. Введено другу іноземну мову (німецьку) – 2 години

ДОДАТОК 16

7-В
Навчальний план
для 7-х класів з українською мовою навчання
(науково-педагогічний проект «Інтелект України»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		7В
Мови і літератури	Українська мова	3
	Українська література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	5
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія: Україна і Світ	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5
Математика	Алгебра	3,5
	Геометрія	2,5
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Навчаємося разом	1
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фіз. культури)		31,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		0,5
Індивідуальні заняття	Хімія	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		32
Всього (без урахування поділу на групи)		35

ДОДАТОК 17

Навчальний план
для 7 – х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи	
		7-Б	7-Г
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом (без фіз. культури)		28	28
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5
Факультативи	«Моя Черкащина»	1	1
	Хореографія	1	1
	«Основи військової підготовки»	0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		32	32
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		33,5	33,5

ДОДАТОК 18

Навчальний план
Для 8-х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)
для класів з поглибленим вивченням математики

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		8В
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2,5
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5
	Алгебра	3
	Геометрія	0,5
Разом (без фіз. культури)		31
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2
Факультативи	Основи робототехніка	1
	«Світ німецької мови»	1
Індивідуальні заняття	-	-
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		36

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріантної складової робочого навчального плану:

8-А:

Геометрія (+0,5)

Основи здоров'я (- 0,5)

ДОДАТОК 19

Навчальний план

**Для 8-х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи			
		8А	8Б	8Г	8Д
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2	2
	Геометрія	2	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2
	Фізика	2	2	2	2
	Хімія	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		28,5	28,5	28,5	28,5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3	3	3
Факультативи	Світ німецької мови	1	1	1	1
	Основи робототехніки	0,5	1	0,5	
	«Моя Черкащина»	-	-	1	1
	Хореографія	1	-	-	-
	Основи військової підготовки	0,5	-	-	-
Індивідуальні заняття	Хімія	-	0,5	-	0,5
	Англійська мова	-	-	0,5	-
	Біологія	-	0,5	-	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		34,5	34,5	34,5	34,5

ДОДАТОК 20

**Навчальний план
Для 9-х класів з українською мовою навчання**

**відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
 постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
 (Чинний до 01.09.2026 року)
 для класів з поглибленим вивченням математики**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		9А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	0,5
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	3
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3
	Алгебра	3
Разом (без фіз. культури)		32
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1
Факультативи	Українознавство	1
		-
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		36

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріативної складової робочого навчального плану:

9-А:

геометрія (+1)

Основи здоров'я (- 0,5)

Мистецтво (- 0,5)

Навчальний план
Для 9-х класів з українською мовою навчання
відповідно до державного стандарту базової та повної середньої освіти (відповідно до
постанови КМУ від 23.11.2011 року № 1392
(Чинний до 01.09.2026 року)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи			
		9Б	9В	9Г	9Д
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	1	1	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2	2
	Геометрія	2	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2	2
	Географія	1,5	1,5	1,5	1,5
	Фізика	3	3	3	3
	Хімія	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом (без фіз. культури)		30	30	30	30
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3	3	3
Факультативи	Хореографія	1	-	-	-
	Основи Медіаграмотності	0,5	0,5	0,5	0,5
	Основи військової підготовки	0,5	-	-	-
	Українознавство	-	1	1	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5	0,5	0,5	0,5
	Біологія	-	0,5	0,5	-
	Українська мова та література	-	-	0,5	0,5
		0,5	0,5	-	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		36	36	36	36

**Навчальний план
Історичний профіль**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		10А
	Базові предмети	27
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Громадянська освіта	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	1,5
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
<i>Вибірково - обов'язкові предмети</i>		3
Мистецтво	Мистецтво	1,5
Технології	Технології	1,5
<i>Додатковий час на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>		8
Профільні предмети	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	2
Факультативи	«Моя Черкащина»	1
	«Міжнародне гуманітарне право»	1
	«Українознавство»	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5
	Фізика	0,5
		0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

Іноземна філологія		
Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		10Б
	Базові предмети	28
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Громадянська освіта	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	1,5
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
<i>Вибірково - обов'язкові предмети</i>		2
Мистецтво	Мистецтво	1
Технології	Технології	1
<i>Додатковий час на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>		8
Профільні предмети	Іноземна мова (англійська)	2
	Друга іноземна мова (німецька)	3
Факультативи	Хореографія	1
	«Міжнародне гуманітарне право»	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5
		0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріантної складової робочого навчального плану:

10-Б:

Іноземна мова (англійська) (+1)

Мистецтво (- 0,5)

Технології (- 0,5)

ДОДАТОК 24

Навчальний план
Математичний профіль

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		10В
	Базові предмети	28
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Громадянська освіта	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	1,5
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
Вибірково - обов'язкові предмети		2
Інформатика	Інформатика	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Додатковий час на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8
Профільні предмети	Алгебра	4
	Геометрія	1
Факультативи	«Українознавство»	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5
	Фізика	0,5
		0,5
		0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріантної складової робочого навчального плану:

10-В:

Алгебра (+0,5)

Геометрія (+0,5)

Мистецтво (- 0,5)

Інформатика (- 0,5)

ДОДАТОК 25

**Навчальний план
Історичний профіль**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		11А
	Базові предмети	26
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія і екологія	2
	Географія	1
	Фізика і астрономія	4
	Хімія	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
<i>Вибірково - обов'язкові предмети</i>		3
Мистецтво	Мистецтво	1,5
Технології	Технології	1,5
<i>Додатковий час на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>		9
Профільні предмети	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	2
Факультативи	«Моя Черкащина»	1
	«Міжнародне гуманітарне право»	1
	«Українознавство»	1
	Хореографія	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5
	Фізика	0,5
	Біологія	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

ДОДАТОК 26

**Навчальний план
Математичний профіль**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		11Б
	Базові предмети	26
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5
	Геометрія	1,5
Природознавство	Біологія і екологія	2
	Географія	1
	Фізика і астрономія	4
	Хімія	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
<i>Вибірково - обов'язкові предмети</i>		3
Інформатика	Інформатика	1,5
Мистецтво	Мистецтво	1,5
<i>Додатковий час на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>		9
Профільні предмети	Алгебра	4,5
	Геометрія	1,5
Факультативи	Офісні інформаційні технології	1
	Українознавство	1
Індивідуальні заняття	Фізика	0,5
		0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

ДОДАТОК 27

**Навчальний план
Економічний профіль**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Класи
		11В
	Базові предмети	27
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2
	Зарубіжна література	1
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Математика	Алгебра і початки аналізу	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія і екологія	2
	Географія	1
	Фізика і астрономія	4
	Хімія	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
Захист України	Захист України	1,5
<i>Вибірково - обов'язкові предмети</i>		3
Мистецтво	Мистецтво	1,5
Інформатика	Інформатика	1,5
<i>Додатковий час на профільні предмети, , спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>		8
Профільні предмети	Економіка	3
Факультативи	Офісні інформаційні технології	1
	«Соціальне шкільне підприємництво»	1
	«Міжнародне гуманітарне право»	1
Індивідуальні заняття	Правознавство	0,5
	Економіка	0,5
	Біологія	0,5
		0,5
Гранично допустиме навантаження на учня		33
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)		38

Примітка: здійснено перерозподіл годин між предметами інваріантної та варіативної складової робочого навчального плану:

11-В:

Алгебра (+ 0,5)

Геометрія (*+0,5)

ДОДАТОК 28

**Перелік модельних і навчальних програм
на 2023-2024 навчальний рік**

№ ЗП	Освітня галузь	Навчальний предмет	Класи	Програма
1.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (науки автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.), наказ Міністерства освіти і України від 12.07.2021 № 795.
2.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	5-6	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» (автори: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та начальним програмам за № 3.251-2022. Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
3.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	7	НУШ Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (науки автори: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.), наказ Міністерства освіти і України від 24.07.2023 № 883.
4.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	7-9	Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. (автори: Глазова О. П., Романенко Ю. О., Голуб Н. Б., Кондесюк Т. В., Котусенко О. Ю., Мельниченко О. М., Михайловська Н. А., Панченков А. О., Пчеляна Л. В.) – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804).
5.	Мовно-літературна галузь	Українська мова	10-11	Навчальна програма з української мови (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл (автори: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., Новосолова В.І., Романенко Ю.О., Кондесюк Т.В., Король О.М., Тарасенко О.О., Сергєєва Н.В., Ткачова Г.В.), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки від 23.10.2017 № 1407.
6.	Мовно-літературна галузь	Українська література	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795.

7.	Мовно-літературна галузь	Українська література	5-6	Навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» (авт. Гавриш І.В., Гученко С.М., Мартиновець С.М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та начальним програмам за № 3.0271-2022. Навчально-педагогічний проект «Інтелект України»
8.	Мовно-літературна галузь	Українська література	7	НУШ Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Пахаренко., Слижук О.А., Тригуб І.А.), наказ Міністерства освіти і України від 24.07.2023 № 883.
9.	Мовно-літературна галузь	Українська література	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література: 5–9 класи. Автори: К.В.Таранік-Ткачук, М.П.Бондар, О.М.Івасюк, С.А.Кочерга, Л.І.Кавун, О.І.Неживий, Н.В.Михайлова, Р.В.Мовчан (керівник групи). – К., 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН № 804 від 07.06.2017 р.).
10	Мовно-літературна галузь	Українська література	10-11	Українська література. 10-11 класи (рівень стандарту). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (автори: Р.В. Мовчан, С.Р. Молочко, Д.І. Дроздовський, Л.Т.Коваленко, А.М. Фасоля, В.І. Цимбалюк.), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року.
11	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	5-7	НУШ Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795.
12	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	5-6	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» (авт. Гавриш І.В., Гученко О.В., Мартиновець С.М.) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», лист ІМЗО від 22.06.2022 № 22.1/12. Навчально-педагогічний проект «Інтелект України»
13	Мовно-літературна галузь	Зарубіжна література	7-9	Зарубіжна література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи Авт.: Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В. та ін.) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від від 03.08.2022 № 698).
14	Мовно-літературна	Зарубіжна література	10-11	Зарубіжна література. Програма для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з

	галузь			українською мовою навчання (рівень стандарту) (авт. Юлдашева Л.П., Ніколенко О.М., Ісаєва О.О. там ін.) (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 23.10.2017 № 1407).
15	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Іноземна мова (англійська)	5-7	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти .Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М. Затверджено наказ МОН від 12.07.21 № 795 НУШ та Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
16	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Друга іноземна мова (німецька)	5-7	НУШ «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л. наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 № 795.
17	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Іноземна мова (англійська)	7-9	Навчальні програми з іноземних мов для ЗНЗ і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов(5-9 класи), затверджені наказом МОН України від 07.6.2017 №804
18	Мовно-літературна галузь (іншомовна)	Іноземна мова (англійська)	10-11	Навчальні програми з іноземних мов для ЗНЗ 10-11 класи, Київ 2010. Оновлено за наказом МОН України від 20.04.2018
19	Громадянська та історична галузь	«Вступ до історії України та громадянської освіти»	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795) НУШ
20	Громадянська та історична галузь	«Історія України. Всесвітня історія»	6	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 №795) НУШ
21	Громадянська та історична галузь	Вступ до історії (пропедевтичний курс)	5-6	Вступ до історії (пропедевтичний курс) 5–6 класи Експериментальна навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» . Авторський колектив: Гавриш І., Аркуша О., Боарь М., Мудрий М., Пастушенко Р., Хлипавка Л. Під час підготовки програми

				інтегрованого курсу «Вступ до історії (пропедевтичний курс)» для 5–6 класів» було використано навчальні програми «Вступ до історії» (5 клас) та «Всесвітня історія. Історія України» (Інтегрований курс. 6 клас), що затверджені наказом МОН від 07.06.2017 №804, зі змінами, унесеними відповідно до наказу МОН №236 від 21.02.2019 року.
22	Громадянська та історична галузь	Історія України	7	НУШ Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001)
23	Громадянська та історична галузь	Всесвітня історія	7	НУШ Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1001)
24	Громадянська та історична галузь	Історія України. Всесвітня історія	7-9	Історія України. Всесвітня історія 5-9 класи. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів (Оновлена програма укладена відповідно до наказу МОН від від 03.08.2022 № 698) укладачі: Пометун О., Атамась О., Власов В., Гаврилюк Ж., Євтушенко Р., Комаров Ю., Костюк І., Ладиченко Т., Малієнко Ю., Осмоловський С., Ставнюк В., Ткаченко В., Тимченко А. У 2017 р. над оновленням програми працювала Робоча група у складі: Мудрий М. Пастушенко Р., Бурлака О., Євтушенко Р., Ксьондзик Т., Майданик О., Хлипавка Л., Щупак І.
25	Громадянська та історична галузь	Історія України. Всесвітня історія	10-11	Історія України. Всесвітня історія 10–11 класи НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів: Мудрий М., Байкеніч Г., Баханов К., Бурлака О., Гирич І., Євтушенко Р., Кендзьор П., Ксьондзик Т., Майданик О. Митрофаненко Ю., Осмоловський С., Пастушенко Р., Руккас А., Скальський В., Хлипавка Л., Черевко О., Щупак І.) (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698).
26	Громадянська та історична галузь	Основи правознавства	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (укладачі Ремех Т.О., Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є, Лоха Л.О., Силенко В.В.). Навчальна програма (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)

27	Громадянська та історична галузь	Громадянська освіта	10	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» (Укладачі Тамара Бакка, Наталія Беца, Поліна Вербицька, Оксана Волошенюк, Раїса Євтушенко, Тетяна Мелещенко, Олександр Мокрогуз, Олег Муза, Вікторія Павловська-Кравчук, Тетяна Ремех, Елла Ситник, Наталія Ступницька, Ольга Педан-Сліпучіна) (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
28	Мистецька галузь	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)	5-6	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти Масол Л. М., Просіна О. В. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07. 2021 №795) НУШ, науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»
29	Мистецька галузь	«Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)»	7	НУШ Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гайдамака О. В., Лемешева Н. А.) затверджена наказ Міністерства освіти і України від 24.07.2023 № 883.
30	Мистецька галузь	Мистецтво	7-9	Мистецтво 5-9 клас Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (укл. Масол Л., Коваленко О. та ін.), наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804.
31	Мистецька галузь	Мистецтво	10-11	Мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи (Рівень стандарту) авт.: Абрамян Л., Гайдамака О., наказ МОН від 23.10.2017р. №1407.
32	Математична галузь	Математика	5-6	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
33	Математична	Математика	5-6	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.) Схвалено для використання в освітньому процесі Навчально-педагогічний проєкт «Інтелект України»
34	Математична	Алгебра	7	НУШ Модельна навчальна програма «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
35	Математична	Геометрія	7	НУШ Модельна навчальна програма «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар

				М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)
36	Математична галузь	Математика	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів) Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
37	Математична галузь	Математика	8-9	Навчальна програма для поглибленого вивчення математики в 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів (колектив авторів) Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
38	Математична галузь	Математика	10-11	Навчальна програма "Математика (рівень стандарту). 10-11 класи" Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
39	Математична галузь	Математика	10-11	Навчальна програма "Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу, профільний рівень). 10-11 класи" Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
40	Природнича галузь	«Пізнаємо природу»	5-6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
41	Природнича галузь	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля»	5-6	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Гога С.С., Задорожний К.М., Калиновська Г.О.) Схвалено для використання в освітньому процесі (протоколи засідань експертних комісій з біології та екології від 31.05.2022 року (протокол №4), з географії від 25.05.2022 (протокол №4); zareestrovano у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022)
42	Природнича галузь	«Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття»	5-6	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Сухов Р.В.) Схвалено для використання в освітньому процесі(протоколи засідань експертних комісій з фізики від 06.06.2022

				року (протокол №3), з хімії від 25.05.2022 (протокол №4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022)
43	Природнича галузь	Географія	6-7	НУШ Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
44	Природнича галузь	Географія	6-7	Навчальна програма «Географія» для 6-9 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (авт. Гавриш І.В., Гога С.С., Свір Н.В.) Схвалено для використання в освітньому процесі (протокол засідання експертної комісії з географії від 25.05.2022 (протокол №4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022)
45	Природнича галузь	Біологія	7-9	Начальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Біологія. Географія. Програма затверджена (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
46	Природнича галузь	Біологія	10-11	Навчальна програма для ЗНЗ для 10-11 класів «Біологія та екологія». Схвалена наказом МОН 23.10.2017 № 1407
47	Природнича галузь	Географія	7-9	Навчальна програма «Географія. 6-9 класи» «Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
48	Природнича галузь	Географія	10-11	Навчальна програма «Географія» 10-11 клас Рівень стандарту. (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
49	Природнича галузь	Фізика	7	НУШ Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» Максимович З. Ю., Білик М. М., Варениця Л. В., Коваль Г. С., Микитеєк О. М., Ординович М. Б., Созанський А. В., Шевців В. Ф. (гриф наказ МОН від 20.02.2023 № 184)
50	Природнича галузь	Фізика	7-9	Навчальна програма для ЗНЗ з фізики 7-9 класи. Наказ МОН 07.06.2017 №804
51	Природнича галузь	Фізика	10-11	Навчальна програма для ЗНЗ 10-11 класи «Фізика і астрономія». Наказ МОН 24.11.2017 №1539 (рівень стандарту)
52	Природнича галузь	Хімія	7	НУШ Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Лашевська Г. А.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)
53	Природнича	Хімія	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх

	галузь			навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи. Програма затверджена Наказом МОН від 07.06.2017 №804
54	Природнича галузь	Хімія	10-11	Навчальні програми для ЗНЗ. Хімія. 10-11 класи. Наказ МОН від 23.10.2017 №1407. Рівень стандарт, рівень профільний.
55	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	«Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	НУШ Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
56	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	Етика	5-6	НУШ «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти Автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю. (наказ МОН від 12.07.2021 № 795)
57	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	«Здоров'я, безпека та добробут»	7	НУШ Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001
58	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	Основи здоров'я	7-9	Навчальна програма для ЗНЗ. 5-9 класи. Основи здоров'я. (затверджена наказом МОН від від 03.08.2022 № 698)
59	Соціальна та здоров'язбережувальна галузь	Економіка	10-11	Програма для закладів загальної середньої освіти "Економіка. 10-11 класи. (Профільний рівень) Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
60	Технологічна галузь	Технології	5-6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Туташинський В. І.). (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ
61	Технологічна галузь	Технології	7	НУШ Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автор Туташинський В. І.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
62	Технологічна галузь	Трудове навчання	7-9	Навчальна програма «Трудове навчання 5-9 класи» (рекомендовано МОН України (наказ від 07.06.2017 №804)
63	Технологічна галузь	Технології	10-11	Навчальна програма «Технології 10-11 класи» (рекомендовано МОН України (наказ від 23.10.2017 №1407)

64	Інформатична галузь	Інформатика	5-6	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н. В., Барна О. В.) (наказ МОН від 12.07.2021 № 795) НУШ. Інтелект України
65	Інформатична галузь	Інформатика	7	НУШ Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Завадський І. О., Коршунова О. В., Твердохліб І. А.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)
66	Інформатична галузь	Інформатика	7-9	Інформатика 5-9 клас.(Автори: Морзе, Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В) (рекомендовано МОН України (Наказ від 07.06.2017 №804)
67	Інформатична галузь	Інформатика	10-11	Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту. Вибірковий модуль. Веб. Програмування. Інформатика. Програми для профільного навчання та допрофільної підготовки. В частині варіативної складової Лист ІМЗО від 12.05.2017 № 2.1/12-Г-109
68	Фізична культура	Фізична культура	1-2	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).
69	Фізична культура	Фізична культура	3-4	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).
70	Фізична культура	Фізична культура	5-6	НУШ: Міністерство освіти й науки України. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г.А. , Боляк А.А., Ребрина А.А., Дерев'янко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та інші). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795
71	Фізична культура	Фізична культура	7	НУШ: Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 24 липня

				2023 року № 883
72	Фізична культура	Фізична культура	7-9	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407). Робоча група, яка здійснила оновлення програми відповідно до наказу № 52 Міністерства освіти і науки України від 13.01.2017 р. та наказу №201 від 10.02.2017: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексєйчук, В.В. Дерев'янка та інші.
73	Фізична культура	Фізична культура	10-11	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класи. Рівень стандарту. Робоча група, яка здійснила розроблення навчальної програми відповідно до наказу № 451 Міністерства освіти і науки України від 22.03.2017 р.: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексєйчук, В.В. Дерев'янка, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова.
74	Початкова школа Мовно-літературна		1-2	Модельна навчальна програма з української мови. І цикл (1-2 класи) https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/Pilot/2k/program/navchalna-programa-z-ukrainskoi-movi-i-tsikl-1-2-klasi-1.pdf
75	Початкова школа Математична		1-2	Модельна навчальна програма з математики. І цикл (1-2 класи) https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/Pilot/2k/program/navchalna-programa-z-matematiki-i-tsikl-1-2-klasi-1.pdf
76	Початкова школа Я досліджую світ		1-2	Модельна навчальна програма з Я досліджую світ. І цикл (1-2 класи) https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/Pilot/2k/program/navchalna-programa-z-ya-doslidzhuyu-svit-i-tsikl-1-2-klasi-1.pdf • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 1. “Я – школяр” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 2. “Мій/наш клас” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 3. “Мої друзі”

			• Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 4. “Моє довкілля” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 5. “Осінь” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 6. “Я – і моя Батьківщина” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 7. “Ми – підприємливі” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 8. “Техніка, яка допомагає” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 9. “Ігри” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 10. “Театр” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 11. “Мода” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 12. “Пригоди крапельки” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 13. “Зима” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 14. “Тасмниці космосу” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 15. “Подорожуємо в часі” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 16. “Зимові свята” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 17. “Світ захоплень” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 18. “Я – мандрівник” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 19. “Ми – дослідники. Ми – винахідники” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 20.
--	--	--	--

			“Спорт” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 21. “Мої улюблені книги” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 22. “Транспорт” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 23. “Професії” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 24. “Час. Як керувати часом?” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 25. “Весна” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 26. “Весняні свята. Великдень” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 27. “Навіщо їсти” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 28. “Світ рослин” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 29. “Світ тварин” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 30. “Веселка” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 31. “Моя родина” • Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 32. “Ми – українці. Ми – європейці” Модельна навчальна програма для 1-го класу та навчально-методичні матеріали. Тиждень 33. “Літо”
77	Початкова школа Українська мова Математика Я досліджую світ	3-4	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року №1272).

Додаток 29

**Анотований перелік курсів за вибором та факультативів
до навчального плану
Черкаської гімназії ім.О.М.Луценка
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023-2024 навчальний рік**

№ з/з	Назва факультативу	Форма реалізації	Клас	Назва програми, автор	Гриф
1.	«Моя Черкащина»	факультатив	7,8,10, 11	«Моя Черкащина», В.Мельниченко, Л.Боровець, А.Горай, І.Заавіновська, Т. Завалко, О.Компанієць, А.Стецюк, та ін.	Схвалено МОН (рішення експертної комісії з історії від 30.06.2023, протокол №12, №3.0297- 2023,4,0154- 2023)
2.	Світ німецької мови	факультатив	7,8	Авторська програма, Дога Т.В., 2020р.	Затверджено наказом № 641 ДОГП м. Черкаси від 02.10. 2020р.
3.	Еврика	факультатив	5,6	Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5- 8 кл. за науково- педагогічним проектом «Інтелект України» (Гавриш І.В., Доценко С.О., Горьков О.А., Скиба С.Б.)	Зареєстровани й у каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №3.0275-2022
4.	Українознавство	факультатив	5,6,8,9, 10, 11	Навчальна програма для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти України А.Ціпко, Т.Бойко, С.Бойко, О.Газінова	Рекомендован о Міністерство м освіти і науки України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310).
5.	Основи робототехніки	факультатив	5,6,7,8, 9	Авторська програма, Цимбал М.П., Стецюк А.С., Іванченко С.В., 2019р.	Затверджено наказом № 775 ДОГП м. Черкаси від 30.09.2019р.
6.	«Основи військової підготовки»	факультатив	5,6,7,8, 9	Навчальна програма спеціального курсу «Основи військової підготовки» (авт. Коваль М.А.)	Лист ІМЗО №22.1/12-Г- 170 Від 11.03.2020 р.

7.	Культура стилю	факультатив	6	Авторська програма , Савенко Г.В., 2020 р.	Затверджено наказом № 641 ДОГП м.Черкаси від 02.10. 2020р.
8.	Хореографія	факультатив	5,6,7,8	Навчальна програма з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Хореографія» (авт. Федьо Л.В.)	Лист ІМЗО від 18.11.2020 р. №221/12-Г- 929»
9.	Хореографія	факультатив	10,11	Авторська програма, Дунаєвська О.Г.,2019 р.	Затверджено наказом № 775 ДОГП м. Черкаси від 30.09.2019р.
10.	Хореографія	факультатив	1,2,3,4	Навчальна програма з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти. Варіативний модуль «Хореографія» (авт. Федьо Л.В.)	Лист ІМЗО від 18.11.2020 р. №221/12-Г- 929»
11.	Основи медіаграмотності	факультатив	8-9	Навчальна програма «Основи медіаграмотності (пропедевтичний курс)» автори Коваленко П.О., Мокрогуз О.П.	Лист МОН від 27.09.2017 № 1/11-9774
12.	Міжнародне гуманітарне право	факультатив	10,11	Навчальна програма варіативного курсу «Міжнародне гуманітарне право» . Сайт ІМЗО	Лист ІМЗО від 02.07.2018 № 22.1/ 12-Г- 470
13.	Офісні інформаційні технології	факультатив	10,11	Навчальна програма «Офісні інформаційні технології» (автори Потієнко В.О., Гогерчак Г. І.)	Лист ІМЗО від 08.07.2019 № 22. 1/12-Г-595
14.	«Соціальне шкільне підприємництво»	факультатив	10,11	Навчальна програма курсу за вибором «Соціальне шкільне підприємництво» Сергій Дятленко, Віктор Конопкін, Артем Корнецький, Олена Кучерук, Іван Савицький	Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 09.07.2020 № 22.1/12-Г- 359

ДОДАТОК 30

**Освітня навчальна програма педагогічного патронажу
учня 9 - Д класу
Білоуса Павла Євгенійовича**

№№ п/п	Навчальний предмет	Кількість годин
1	Українська мова	1,5
2	Українська література	1
3	Іноземна мова. Англійська	1,5
4	Зарубіжна література	1
5	Історія	1
6	Мистецтво	0,5
7	Алгебра	1
8	Геометрія	1
9	Біологія	1
10	Географія	1
11	Фізика	1
12	Хімія	0,75
13	Трудове навчання	0,5
14	Інформатика	0,5
15	Основи здоров'я	0,25
16	Фізична культура	0,5

Всього 14 годин

ДОДАТОК 31

**Освітня навчальна програма педагогічного патронажу
учня 2 - Г класу
Назаренка Веремія Сергійовича**

№№ п/п	Навчальний предмет	Кількість годин
1	Українська мова	2
2	Іноземна мова. Англійська	2
3	Математика	2
4	Я досліджую світ	2
5	Мистецтво: музичне мистецтво	0,5
6	Мистецтво: образотворче мистецтво	0,5
7	Фізична культура	1

Всього 10 годин